

Mladí vedci Slovenska
Občianske združenie

Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti

Poslaním Národného centra pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti (NCP VaT), útvaru Centra vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) je popularizovať vedu a techniku, zvyšovať prestíž a celospoločenské uznanie vedeckých a technických pracovníkov ako hlavných tvorcov ekonomickej prosperity krajiny, objasňovať ciele a výsledky výskumu a vývoja, podporovať dialóg vedcov s verejnosťou, ako aj zvyšovať záujem mladých ľudí o vedu a vedeckú kariéru.

Aktivity

- *Bratislavská vedecká cukráreň* (od r. 2008) – priestor pre debatu popredných slovenských vedcov so stredoškólakmi o najnovších trendoch vedy a techniky,
- *Veda v CENTRE* (Bratislava, Nitra, Prešov, Banská Bystrica) – popularizačné prednášky z rôznych oblastí vedy pre odbornú a laickú verejnosť,
- *Týždeň vedy a techniky na Slovensku* – spolupráca s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, www.tyzdenvedy.sk.

Spolupráca s médiami

- *Spektrum vedy* – cyklus dokumentov o práci a úspechoch slovenských vedcov, realizovaný v spolupráci so Slovenskou akadémiou vied, každú stredu o 21.05 hod. na STV 2,
- *Magnet* – pravidelná relácia o vede a technike v Rádiu Regina.

Zapojte sa do živého vysielania!

Manuál na hlavnej stránke www.vedatechnika.sk – Živé vysielanie – Základy práce s konferenčným systémom EVO.

Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti, CVTI SR

Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava
Tel./fax: +421 2 69 253 129
E-mail: nepvat@cvtisr.sk
Web: www.ncpvat.cvtisr.sk
www.vedatechnika.sk
www.cvtisr.sk

BRATISLAVSKÁ VEDECKÁ CUKRÁREŇ

Host'om vedeckej cukrárne dňa 18. februára 2014 bude **prof. Dr. Vladimír Bužek, DrSc.**

Centrum pre výskum kvantovej informácie
Fyzikálny ústav SAV, Bratislava

Téma vedeckej debaty:
Ichtyosaurus v ZOO
(alebo rezonátorová kvantová elektrodynamika pre zvedavých)

Pozývame žiakov bratislavských stredných škôl do vedeckej cukrárne dňa **18. februára 2014 o 9.00 hod.**
Miesto konania: konferenčná sála CVTI SR, Lamačská cesta 8/A, Bratislava

Je nezisková mimovládna organizácia, ktorá sa venuje problematike vzdelávania k vede. Hlavným cieľom organizácie je vyhľadávanie nadaných žiakov stredných škôl v oblasti vedy a techniky a ich všestranná podpora a rozvoj. Pôsobí tiež v oblasti popularizácie vedy a techniky, predovšetkým vo vzťahu k mladým ľuďom do 20 rokov.

Organizuje workshopy a semináre o rôznych aktuálnych témach vedy a techniky formou verejných diskusií, vedecké konferencie pre nadaných žiakov stredných škôl – Kongresy mladých bádateľov, ktoré sú zamerané na zvyšovanie ich záujmu o rôzne oblasti vedy a techniky.

V Slovenskej republike je národným koordinátorom a výhradným organizátorom dvoch prestížnych medzinárodných súťaží pre talentovanú mládež do 20 rokov v oblasti vedy a techniky a národným organizátorom ďalších významných medzinárodných súťaží:

- **EUCYS** – The European Union Contest for Young Scientists (www.eucontest.sk),
- **I-SWEEEP** – International Sustainable World – Energy, Engineering and Environment Project Olympiad (www.isweeep.sk),
- **Intel ISEF** – Intel International Science and Engineering Fair (www.scientiaprofuturo.sk),
- **GENIUS Olympiad** – International High School Environment Project Olympiad (www.geniusolympiad.org),
- **CASTIC** – China Adolescents Science and Technology Innovation Contest (www.scientiaprofuturo.sk).

Občianske združenie je zmluvným partnerom Slovenskej akadémie vied v oblasti popularizácie vedy a techniky a pri vyhľadávaní nadaných žiakov vo vede a technike. Je riešiteľom štyroch dlhodobých projektov podporovaných Agentúrou na podporu výskumu a vývoja.

Mladí vedci Slovenska, o. z.

Čajakova 13, 811 05 Bratislava
Tel: 421 907 314 352
E-mail: info@mladivedci.sk
Web: www.mladivedci.sk; www.scientiaprofuturo.sk;
www.modraskola.sk

Čo je vedecká cukráreň (Junior Café Scientifique)?

Vedecká cukráreň je to isté, ako je vedecká kaviareň (Café Scientifique), ktorá je určená dospelým záujemcom o neformálne debaty o vede a technike. Rozdiel je len

v tom, že do vedeckej cukrárne chceme pozvať predovšetkým mladých ľudí - žiakov základných a stredných škôl.

Vedecká cukráreň vytvára jedinečnú príležitosť pre žiakov stretnúť popredných

slovenských alebo zahraničných vedcov v neformálnom, uvoľnenom a priateľskom prostredí „vedeckej cukrárne“ a spoločne diskutovať a vysvetľovať si aktuálne témy a podnetné otázky vo vede a technike.

Vedecké cukrárne podobne ako vedecké kaviarne (sú to večerné stretnutia vedcov a verejnosti v kaviarňach, v divadlách- teda v priestoroch mimo akademickej pôdy) sa realizujú v prístupnejšej podobe, ako sú vedecké prednášky. Vedecká cukráreň zábavnou a priateľskou formou zapája žiakov do vedeckej diskusie. Vedecké cukrárne sú prístupné žiakom vo veku od 12 do 18 rokov a ich pedagógom.

Formát vedeckej cukrárne je veľmi jednoduchý. Pozvaní vedci prednesú prednášku o danej téme s cieľom zaujať účastníkov danou problematikou. Potom je vytvorený dostatočný časový priestor na debatu. Témy vedeckých cukrární sú vyberané podľa aktuálnosti.

Na spríjemnenie atmosféry vedeckej cukrárne a vytvorenie neformálneho prostredia sa počas debaty podáva čaj, minerálka, a koláčiky. Trvanie jedného stretnutia nie je dlhšie ako 90 až 120 minút.

Koho sme pozvali do vedeckej cukrárne dňa 18. februára 2014?

Prof. Dr. Vladimír Bužek, DrSc.,

vyštudoval teoretickú fyziku na Moskovskej štátnej univerzite. Je zamestnancom Fyzikálneho ústavu SAV. V súčasnosti sa venuje výskumu v oblasti kvantovej teórie informácie, kvantovej optiky a kvantovej teórie merania.

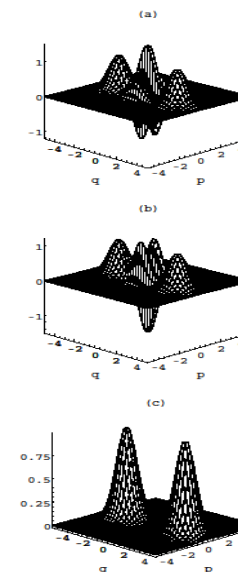
Je autorom a spoluautorom viac ako 200 vedeckých prác a 15 kapitol v knihách. Medzi jeho najdôležitejšie výsledky patrí koncept optimálneho klonovania kvantovej informácie, kvantový protokol o zdieľaní tajomstva, teória programovateľných kvantových procesorov a univerzálnej NOT brány. Navrhol tiež optimálne protokoly na odhad stavov kvantových systémov z neúplných experimentálnych dát.

Práce V. Bužeka boli podľa google.scholar citované viac ako desaťtisíckrát. Vyškoliť 25 doktorandov. Ako profesor či hosťujúci profesor pôsobil na mnohých zahraničných univerzitách – na Masarykovej univerzite v Brne, v Imperial College v Londýne (Veľká Británia), National University of Ireland v Maynooth (Írsko), University of Ulm (Nemecko), SO-KEN (Japonsko), University of Queensland (Austrália), Sogang University (Južná Kórea), INA-OE (Mexiko) a iné. Je členom redakčných rád zahraničných odborných časopisov a členom rôznych poradných orgánov. Za výsledky vedeckej práce boli V. Bužekovi udelené viaceré ocenenia – Cena medzinárodného výboru pre optiku (ICO) a medaila Ernsta Abbeho, Humboldtova cena (Nemecko), Cena E. T. S. Waltona (Írsko) a ďalšie. V. Bužek je členom korešpondentom Rakúskej akadémie vied a členom Učenej spoločnosti SAV.

vi udelené viaceré ocenenia – Cena medzinárodného výboru pre optiku (ICO) a medaila Ernsta Abbeho, Humboldtova cena (Nemecko), Cena E. T. S. Waltona (Írsko) a ďalšie. V. Bužek je členom korešpondentom Rakúskej akadémie vied a členom Učenej spoločnosti SAV.

Ichtyosaurus v ZOO (alebo rezonátorová kvantová elektrodynamika pre zvedavých)

Erwin Schrödinger, jedna z kľúčových osobností teoretickej fyziky XX. storočia, fyzik, ktorý prispel k rozvoju kvantovej mechaniky (Nobelova cena za fyziku v roku 1933) vo svojom článku „Are There Quantum Jumps? Part II.“ (British Journal of Philosophy of Science 3, 233 (1952)) konštatoval, že manipulovanie a experimentovanie s individuálnymi kvantovými systémami je tak isto nemožné ako chovať ichtyosaura v ZOO. V roku 2012 dostali Serge Haroche a David Wineland Nobelovu cenu za „priekopnícke experimentálne metódy, ktoré umožňujú meranie a manipuláciu jednotlivých kvantových systémov.“ Čo všetko sa za šesťdesiat rokov v kvantovej fyzike udialo, že nemožné sa stalo možným? A čo vlastne s individuálnymi kvantovými systémami robiť môžeme a čo sa o nich môžeme dozvedieť? V prednáške na príklade atómov interagujúcich s fotónmi priblížim základné koncepty kvantovej teórie: budem hovoriť o kvantovej superpozícii, o kvantových koreláciách a o kvantovej teórii merania. Na záver poviem niečo i o kvantových počítačoch a kvantových simulátoroch.